

Jaarverslag Archeologische Vereniging Noord-Nederland (AWN afd. 1) 2022

- 1 Bestuurlijk jaarverslag
 - 1.1 Algemeen
 - 1.2 Bestuur
 - 1.3 Projecten
- 2 Balans en resultatenrekening
 - 2.1 Toelichting balans en resultatenrekening
 - 2.2 Toelichting bij Excel sheet Financieel jaarverslag
- 3 Samenwerkende verenigingen
- 4 Overige samenwerkende organisaties

Archeologische Vereniging Noord-Nederland (AWN Afd. 1)

1 Bestuurlijk Jaarverslag 2022

1.1 Algemeen

In overeenstemming met de statuten van de vereniging AWN, vereniging van vrijwilligers in de archeologie, gevestigd te 's-Gravenhage (hoofdvereniging) is de AVNN op 8 maart 2018 als juridisch zelfstandige vereniging opgericht. De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 71175474. Het RSIN nummer is 8586 09 629.

De vereniging is m.i.v. 8 oktober 2019 een culturele ANBI (algemeen nut beogende instelling). Dat betekent dat giften binnen de daarvoor geldende fiscale regels aftrekbaar zijn. De doelstelling van de vereniging is het beschermen en behouden van het archeologisch erfgoed van Noord-Nederland.

Het aantal leden in het werkgebied Friesland, Groningen en Drenthe bedraagt eind 2022 188 (2021 161). Daarvan is ca. 10 tot 15% wisselend actief.

De jaarvergadering van 2022 vond plaats in Groningen op 30 april in het gebouw van Stichting Monument & Materiaal. In deze vergadering namen wij op een toepasselijke wijze afscheid van onze voorzitter Fred van den Beemt, en werd Mirte van Geffen aangesteld als nieuwe voorzitter. Wij kunnen onze dank aan Fred voor zijn inzet voor de vereniging niet genoeg benadrukken.

Na afloop van de vergadering was er de mogelijkheid mee te gaan met een stadswandeling langs Groningse Hofjes, het was een mooie zonnige dag en we hebben veel geleerd (zelfs diegenen die al een tijd in Groningen wonen)!

1.2 Bestuur

De bestuurssamenstelling is per 31 december 2022:

			aftredend
Mirte	Van Geffen	Voorzitter	2026
Eva	Hopman	Secretaris	2024
Aldwin	Wals	Algemeen bestuurslid	2024
Susanne	Manuel	Algemeen bestuurslid, website	2024
Pir	Hoebe	Penningmeester	2023
Roel	Van der Brug	Algemeen bestuurslid	2025

Alexander Nicolai was ook een tijd algemeen bestuurslid in 2022, maar in overleg met hem is dat eind augustus beëindigd. Alexander is wel lid van de vereniging gebleven.

Het bestuur ontvangt geen vergoeding voor haar werkzaamheden voor de AVNN. De AVNN heeft geen personeel in dienst.

De vaste vergaderplaats is het Noordelijk Archeologisch Depot (NAD) in Nuis. Daar kunnen wij op donderdagavonden terecht zolang de Vuursteenwerkgroep ook actief is (tijdens een winter- en zomerstop wordt er vaak bij een van de bestuursleden thuis vergaderd).

Archeologische Vereniging Noord-Nederland (AWN Afd. 1)

Wij zijn het NAD erkentelijk voor het beschikbaar stellen van vergaderruimte en de personele ondersteuning door de heer J. Schokker en de heer D. Stoop.

De AVNN maakt ook gebruik van een databank Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS). Deze databank bevat ook de gegevens van geregistreerde vondsten van en onderzoeken door niet professionele deskundigen. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, is eigenaar en verantwoordelijk voor deze databank en stelt deze informatie onder voorwaarden beschikbaar.

In 2022 is het project waarin de vereniging samenwerkt met het Hunebedcentrum te Borger: het educatieve archeologische schoolproject "Van Scherf tot Verhaal" geopend. Het AWN Archeologiefonds heeft voor het project een bedrag van 5000,00 euro ter beschikking gesteld. Het terrein is onder andere gebruikt voor de afronding van de basiscursus archeologie.

1.3 Projecten

In 2022 is verder uitvoering gegeven aan het werkplan/beleidsplan 2020 – 2022. De AVNN verenigt en ondersteunt vrijwilligers in de archeologie. Leden zetten zich op vrijwillige basis in voor het beschermen en behouden van het archeologisch erfgoed in Noord-Nederland.

Belangrijke punten in dit werkplan zijn:

- het bijdragen aan de kennis over het archeologisch erfgoed
- het uitdragen van die kennis en het bevorderen van betrokkenheid van de bevolking, d.m.v. lezingen, excursies en cursussen w.o. materialenkennis.
- belangenbehartiging voor het bodemarchief

Van de projecten waaraan gewerkt is noemen wij:

Kennis over het archeologisch erfgoed

- ✓ Doorlopend onderzoek naar de actualiteit van gemeentelijke archeologische cultuurhistorische waardenkaarten van gemeenten in het werkgebied van de vereniging.
- ✓ Hulp bij opgravingen
 - ✓ 19 januari heeft Ger Roosjen metaaldetectie-assistentie geleverd bij een project op een borgterrein in Stedum.
 - ✓ In Mei 2022 vond er een opgraving plaats bij de voormalige Onstaborg (Sauwerd, Gr.) Het terrein waar de borg stond werd opnieuw vorm gegeven, waarbij een gracht uitgegraven werd. Bewoners van Sauwerd en leden van de AWN hebben er geholpen met het opgraven. Er zijn bijzondere vondsten naar boven gekomen, waaronder sieraden, versierde tapkranen en een kanonskogel van meer dan 50kg.
 - ✓ Bij de opgraving in Adorp door MUG zijn veel vondsten aan het licht gekomen. Deze vondsten werden in 2022 voor een groot deel nog door onze vrijwilligers gewassen in het depot in Leek.
- ✓ Samenwerking met gemeenten. Eind 2022 zijn wij benaderd door de gemeente Westerwolde om mee te denken over het concept van de archeologische waarden- en verwachtingenkaart. Dit is een samenwerking die wij in 2023 voortzetten. Verder is er

Archeologische Vereniging Noord-Nederland (AWN Afd. 1)

contact geweest met gemeente Opsterland over de omgevingsvisie, met name over archeologie en cultuur. Dit contact gaat verder in 2023.

Educatie en publieksbereik

- ✓ Met de Stichting Erfgoedpartners werken wij voornamelijk samen op het gebied van educatie. Zo nemen wij deel aan het “platform archeologie en publiek” vanuit waar onder andere een lezingencyclus wordt georganiseerd. Begin 2022 is vanuit dit platform ook een podcast serie over Groninger archeologie gelanceerd. Hierdoor kunnen mensen ter plaatse meer informatie horen over de archeologie. Ons eigen bestuurslid Aldwin Wals is één van de (vrijwillige) archeologen en materiaalspecialisten die in deze serie te beluisteren is.
- ✓ In samenwerking met het Groninger Instituut voor Archeologie (GIA) van de RUG is wederom de basis cursus archeologie georganiseerd in het najaar van 2022. De cursus was snel volgeboekt, de cursisten waren leden van de AWN, DPV, en andere geïnteresseerden. De cursus was praktisch van aard en de docenten van het GIA hebben veel materiaalkennis kunnen delen. Nieuw was dit keer de finale van de cursus op het educatieve opgravingsterrein bij het Hunebedcentrum in Borger. Daar werden de cursisten getoetst op hun nieuw opgedane kennis.
- ✓ De commissie bouwhistorie (Hans Wetemans & Elizabeth Opmeer) hebben begin 2022 een cursus bouwhistorie gegeven voor AWN-leden en andere geïnteresseerden. De cursus was 4 dagen op verschillende locaties, naast presentaties werden aan de hand van practica de studie van bouwhistorie uitgelegd. Door het grote aantal aanmeldingen is besloten de cursus tweemaal te geven. Het was een groot succes!
- ✓ Op 18 juni was de Dag van de Noord-Nederlandse Archeologie. Deze werd georganiseerd tijdens de Nationale Archeologiedagen in het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis. De AVNN heeft samen met het NAD de dag georganiseerd. Het was een zonnige en druk bezochte dag. Naast een infomarkt met allerlei stichtingen, verenigingen en musea, was er ook een lezingenprogramma, catering en buiten meerdere *living history* groepen die een reis door de tijd lieten zien.
- ✓ Op 31 juli vond de 16^e editie van de oertijdmarkt plaats, dit keer niet meer in Borger maar bij het FC Emmen stadion in Emmen. Het was een beetje druilerig, maar toch was er veel bezoek. Naast de kraam met informatie over archeologie en de vereniging, konden kinderen een amulet laten maken van aardewerkscherven en werd er gezocht naar muntjes met de metaaldetector.
- ✓ Op 17 juni is het educatieve opgravingsterrein bij het Hunebedcentrum in Borger geopend. “Van scherf tot verhaal” is opgericht door het Hunebedcentrum, in samenwerking met de AVNN en andere organisaties. Het landelijke AWNfonds heeft via AVNN ook een bedrag gedoneerd, wat besteed is aan de practica en gereedschap ter plaatse. De opgraving bestaat uit een nagemaakte vlakopgraving (de Daalkampen) waar paalgaten, haardkuilen, etc. te zien zijn. Daarnaast is een tent voorzien van tekentafels, meetapparatuur, vondstmateriaal en dergelijke. Naast volwassenen wordt er veel gebruikgemaakt van de opgraving door schoolkinderen.

Archeologische Vereniging Noord-Nederland (AWN Afd. 1)

- ✓ Op 14 oktober heeft onze voorzitter in groep 3 van OBS de Westerburcht te Eelde een gastles gegeven over archeologie in het algemeen en van Eelde in het bijzonder.
- ✓ 3 November was er in het NAD een lezing “14.000 jaar geschiedenis” gegeven door bestuurslid Roel van der Brug. De lezing ging in op de verschillende typologieën en (materiële) culturen door de tijd heen.
- ✓ In het Hunebedcentrum staat een vitrine gevuld met vondsten en collecties van vrijwilligers door de AVNN. Eens in het half jaar wisselt de tentoonstelling. In 2022 was er een tentoonstelling over mesolithische vuursteenvondsten uit Schoonloo en vondsten uit de omgeving van Steenwijk (samengesteld door Stichting Archeologie Steenwijk, waaronder ook leden van de AWN).
- ✓ In Openluchtmuseum het Hoogeland is ook een AWN vitrine, die door bestuurslid Aldwin Wals wordt ingericht met vondsten. Door de pandemie is daar een tijdje niets gebeurd, en nu in verband met een verbouwing tijdelijk stilgezet.

Archeologische Vereniging Noord-Nederland (AWN Afd. 1)

2. Balans en resultatenrekening

Jaarrekening

Balans	2022	2021		
per 31 december	€	€		
Activa				
NL29 RABO 0336 3814 68	9411	9522		
totaal activa	9411	9522		
Passiva				
Vermogen				
Begin boekjaar	7639	7011		
Resultaat boekjaar	97	628		
Eind boekjaar	7737	7639		
Fonds cursus (1)	1312	498		
Vooruit ontvangen cursusgelden	0	1330		
Crediteuren (2)	362	55		
totaal passiva	9411	9522		
Resultatenrekening			Begroting	
Opbrengsten			2022	2023
Retributies	1656	1574	1600	1650
inschrijvingen cursussen	810		2000	300
Overige (3)	1330	68		
totaal opbrengsten	3796	1642	3600	1950
Kosten				
Cursus	1326		2000	400
Bestuurskosten	575	194	400	600
Jaarvergadering	140		200	250
Folders	72		200	95
Materiaal / Activiteiten	7	374	150	100
Abonnementen/lidmaatschappen	85	85	85	85
Sponsoring	100	100	100	100
Website	99	72	95	100
Bankkosten	119	119	120	120
totaal kosten	2523	945	3350	1850
Resultaat	1273	696	250	100
Verdeling resultaat				
opbrengst cursussen + crediteuren (4)	1176	68		
Vermogen	97	628		
	1273	696		

Archeologische Vereniging Noord-Nederland (AWN Afd. 1)

2.1 Toelichting balans en resultatenrekening

- 1) Oud fonds cursus (498) + opbrengsten cursus (814)
- 2) Facturen Hunebedcentrum en RUG behorende bij cursussen in 2022, te betalen in 2023
- 3) Hierin zijn de vooruit ontvangen cursusgeldten uit 2021 opgenomen
- 4) opbrengst cursussen '22 (814) + crediteuren cursussen (362)

Fonds cursussen

Het geld dat over is van de gerealiseerde cursussen wordt gereserveerd voor toekomstige educatieve activiteiten. Eind '21 was dit bedrag €498, daar is €814 bij op gekomen. Dit is het verschil tussen de inkomsten en uitgaven voor de Basis cursus en de cursus Bouwhistorie. Het fonds bedraagt nu €1312, Maar de cursus gerelateerde openstaande rekeningen (€362) zijn betaald in 2023, dus het fonds is in feite €950. Er zal iets educatiefs mee worden georganiseerd voor de leden.

Retributies

De vereniging ontvangt van de hoofdvereniging AWN een jaarlijkse bijdrage in de vorm van een vast bedrag van 2 x €200 per jaar en een bedrag gebaseerd op het aantal leden van €3,75 per lid.

jaar	datum	n leden	€	vaste bijdrage	totaal
2021	1-jan	154	577.50	200	777.50
2021	1-jul	159	596.25	200	796.25
				totaal	1573.75
2022	1-jan	161	603.75	200	803.75
2022	1-jul	174	652.50	200	852.50
				totaal	1656.25

2.2 Toelichting bij Excel sheet Financieel jaarverslag

bankoverzicht

Afschriften (kolom A - K, rij 1 - 32)

1, 4a/b	Lidmaatschapsgeld dat aan AWN Noord is betaald ipv AWN landelijk
14,15	Vrijwilligers die bij de Onstaborg hebben gewerkt zijn via ons vergoed voor hun uren en kilometers door de Provincie Groningen
-	Helaas missen we het bonnetje voor de condoleancekaart
20	Materiaalkosten voor het maken van ringetjes bij open dagen.

Opbrengsten (kolom M - N)

Uitgaven (kolom Q - Z)

Balans en Resultatenrekening (rij 48 - 89)

tb.1 lidmaatschapsgeld

tb.2 inschrijvingen cursussen: vooruit ontvangen cursusgeldten

a. cursus bouwhistorie (rij 2 - 37)

Archeologische Vereniging Noord-Nederland (AWN Afd. 1)

b. basiscursus (rij 39 - 81)

tb.3 reiskosten bestuur

3 Samenwerkende verenigingen

Met de volgende zustervereniging vindt uitwisseling van informatie plaats en worden de leden over en weer uitgenodigd voor activiteiten

- Drents Prehistorische Vereniging
- Argeologysk Wurkferbân (AWFA) van de Fryske Akademy
- Vereniging voor Terpenonderzoek in Groningen en Friesland
- Archeologische studievereniging Bachur: De AVNN sponsort Bachur en een gedeelte van de AVNN en Bachur activiteiten kunnen nu door leden van beide verenigingen worden bijgewoond. Dit onder andere ter bevordering van de populariteit van de AVNN onder jongeren, maar ook om de archeologiestudenten in aanraking te laten komen met vrijwilligers in de erfgoedsector en een grotere verscheidenheid aan activiteiten te kunnen aanbieden aan leden.

4 Overige samenwerkende organisaties

Stichting Verdronken Geschiedenis.

De Stichting Verdronken geschiedenis onderzoekt en publiceert over het Nederlandse en Duitse waddengebied. Het bevorderen van multidisciplinair onderzoek betreffende de natuurlijke ontwikkelingsgeschiedenis (geomorfologie, ecologie), de menselijke bewoning en gebruik, en van de cultuurhistorie van het trilaterale Waddenzeegebied. De AVNN is in de coördinatiegroep vertegenwoordigd, door de pandemie zijn de vergaderingen stilgezet.

Platform Archeologie en publiek - Erfgoedpartners Groningen.

Het platform Archeologie en publiek is een in 2016 nieuw gestart platform bedoeld voor beheerders van archeologische collecties, archeologische informatiepunten en archeologen, w.o. de provinciaal archeoloog. Het doel van het platform is om ervaringen en kennis te delen en publieksactiviteiten op elkaar af te stemmen. Daarnaast worden gezamenlijk publieksactiviteiten georganiseerd, zoals de eerder vermelde lezingen serie.

Noordelijk Archeologisch Depot

Het depot, afgekort NAD, is onze vaste vergaderlocatie. Daarnaast werken wij met het NAD samen met de Dag van de Noord-Nederlandse Archeologie, en soms met lezingen en andere projecten. Ook de opslag van PR materiaal van onze vereniging ligt in het NAD.

Archeologische Vereniging Noord-Nederland (AWN Afd. 1)

Hunebedcentrum Borger

Het museum is al jaren partner van onze AWN afdeling. Wij zijn vaak met een kraam te vinden bij de evenementen van het museum om meer te vertellen over archeologie en de AWN. Daarnaast delen wij de lezingen met onze leden en hebben we in 2022 samengewerkt aan het project “Van Scherf tot Verhaal” wat de educatieve opgraving heeft opgeleverd.

Samenwerking gemeenten

Naast de drie noordelijke provincies en diverse historische verenigingen, wordt met een aantal gemeenten samengewerkt met name voor wat betreft de actualiteit van archeologische en cultuurhistorische waardenkaarten. Op verzoek is in een aantal gevallen onderzoek verricht op terreinen met een lage archeologische waarde.

Wij staan van tijd tot tijd gemeenten bij voor de actualisering van het archeologiebeleid en toetsen wij het gemeentelijk of het beleid dat wordt gevoerd nog actueel is.

In het kader van de aangescherpte wetgeving is het vrijwilligers niet toegestaan werkzaamheden te verrichten op terreinen met een archeologische waarde. De AWN landelijk (hoofdvereniging) heeft met een aantal archeologische bedrijven overeenkomsten afgesloten voor het inzetten van vrijwilligers bij archeologische projecten. Ook de AVNN werkt op deze basis mee aan archeologisch onderzoek door professionele organisaties.

Archeologische bedrijven/instanties (meestal voor veldwerkmogelijkheden)

Met deze instanties en bedrijven houden wij nauw contact om te zien wat er aan archeologie gebeurt in Noord-Nederland en om samen te werken aan veldwerkmogelijkheden voor onze vrijwilligers.

Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed

Lycens

RAAP

MUG ingenieursbureau

ADC archeoprojecten